

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΕΓΚΑΥΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

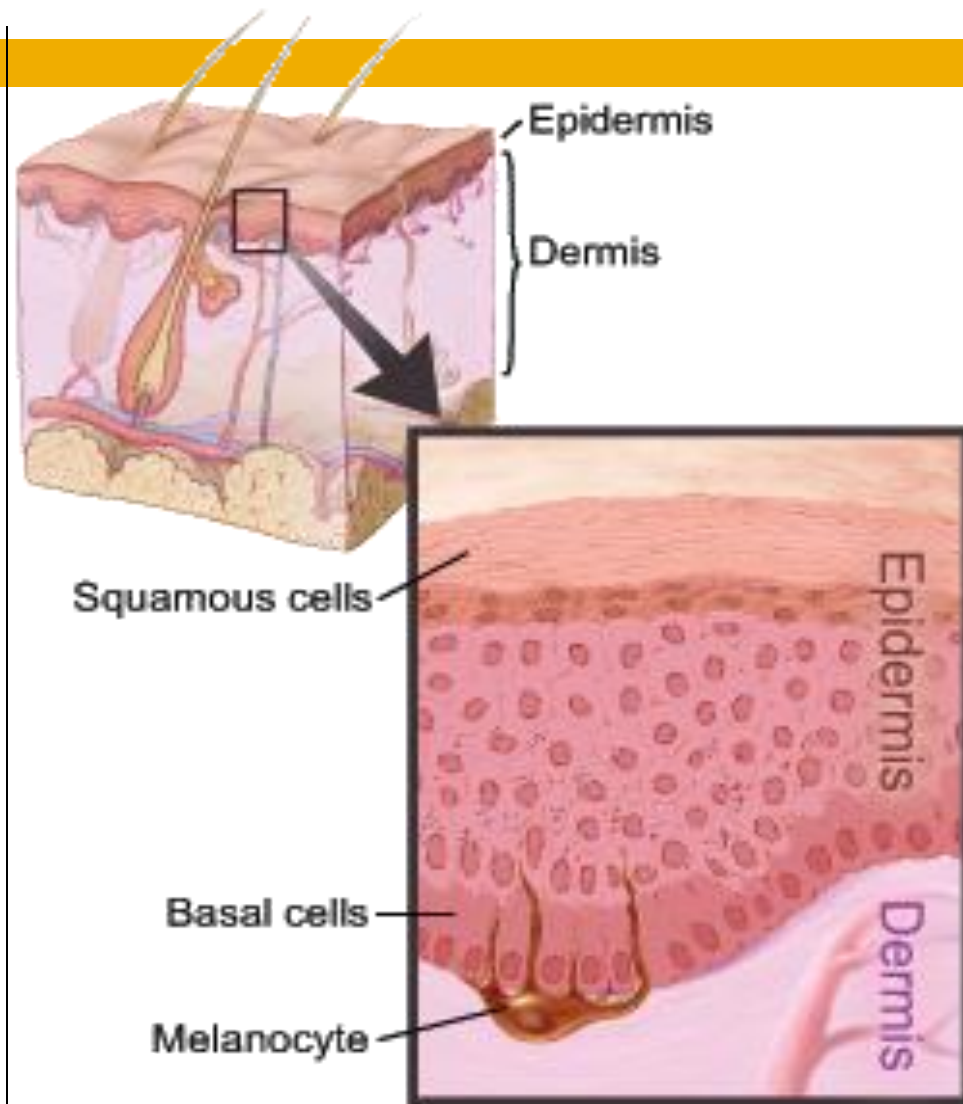
- Πρόκειται για ιστικές βλάβες που προκαλούνται από την εφαρμογή θερμότητας, χημικών ουσιών, ηλεκτρικού ρεύματος ή ακτινοβολίας στο σώμα
- Η έκταση της βλάβης (βάθος του εγκαύματος) είναι αποτέλεσμα της έντασης του αιτίου και της διάρκειας της έκθεσης
- Η βαρύτητα των εγκαυμάτων κυμαίνεται από μια μικρή απώλεια τμήματος της εξωτερικής στιβάδας του δέρματος μέχρι μια σύνθετη βλάβη που μπορεί να αφορά όλα τα συστήματα του οργανισμού
- Η βαρύτητα και η πρόγνωση εξαρτάται από την έκταση του εγκαυματικού τραύματος και από τη συνύπαρξη εγκαυματικής βλάβης

ΕΓΚΑΥΜΑ:

- Ορίζεται η καταστροφή του δέρματος ή των βλεννογόνων από την επίδραση διαφόρων παραγόντων
- Τα εκτεταμένα εγκαύματα αφορούν μια βαρύτατη τραυματική κάκωση κατά την οποία συμμετέχουν όλα τα συστήματα του οργανισμού (εγκαυματική νόσος)

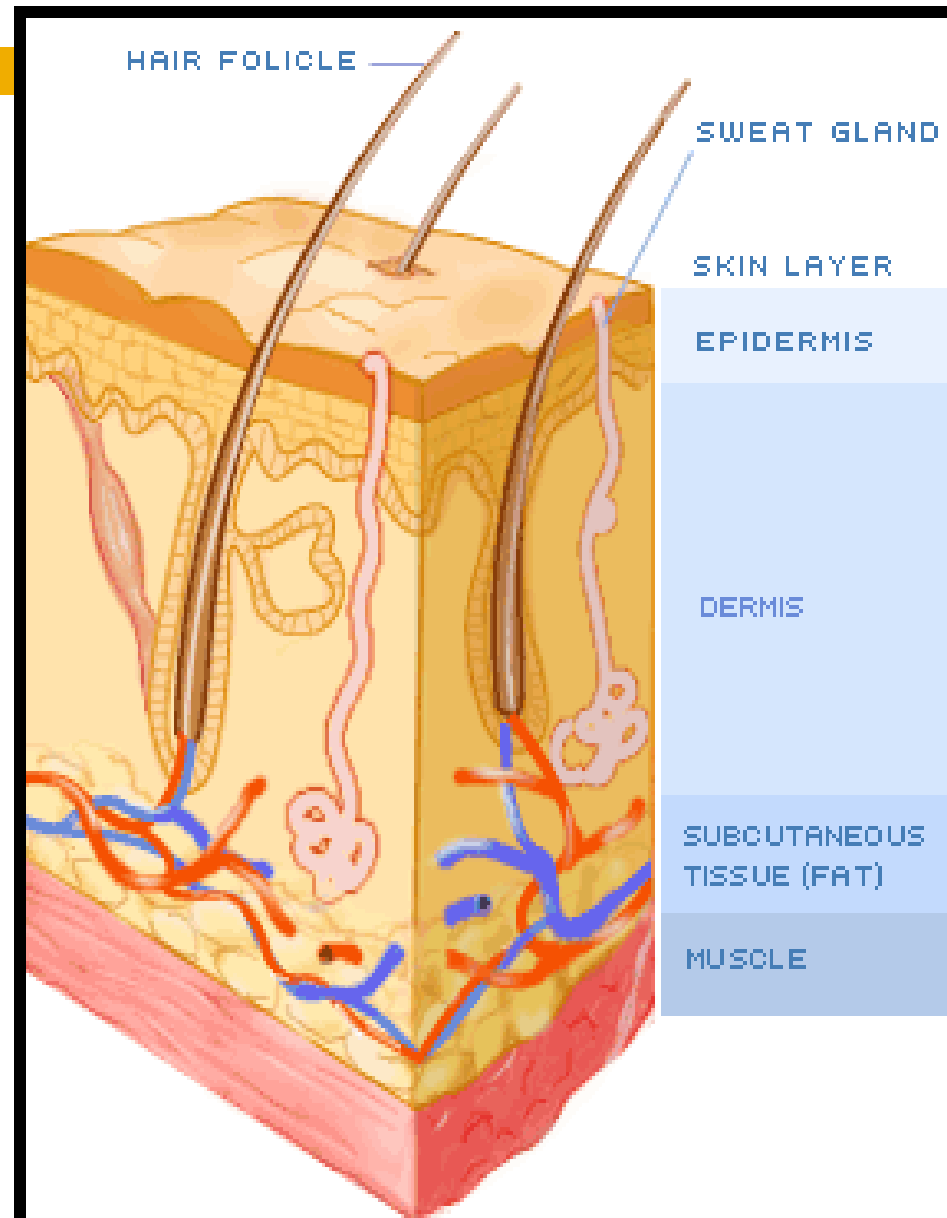
Ανατομικά στοιχεία Δέρματος

- Είναι το μεγαλύτερο όργανο του σώματος
- Το δέρμα αποτελεί προστατευτικό φραγμό ενάντια σε βακτήρια και προστατεύει από τους τραυματισμούς
- Διατήρηση θερμοκρασίας σώματος
- Παραγωγή βιταμίνης D
- Αισθητήριο αφής, πίεσης και πόνου
- Συμβάλει στην ισορροπία υγρών και ηλεκτρολυτών
- Αποτελείται από 3 στρώματα:
 - Επιδερμίδα
 - Δερμίδα
 - Υποδόριο

Ανατομικά στοιχεία Δέρματος

- Επιδερμίδα (0.15mm)
 - Σκληρός ιστός χωρίς αγγεία
- Δερμίδα /Χόριο (6-1.2mm)
 - Περιέχει κολλαγόνο, ελαστικές ίνες, αισθητικές νευρικές απολήξεις, θύλακους τριχών, ιδρωτοποιούς αδένες.
- Υποδόριο
 - Λιπώδης ιστός, μεγαλύτερα αγγεία και νεύρα

ΕΙΔΗ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ

- Υπάρχουν τέσσερα είδη: τα θερμικά, τα χημικά, τα ηλεκτρικά και τα προκαλούμενα από ακτινοβολία.
- όλα τα είδη μπορούν να οδηγήσουν σε γενικευμένη βλάβη ιστών και πολυσυστηματική συμμετοχή
- Διαφέρει η θεραπευτική προσέγγιση για κάθε τύπο βλάβης

Θερμικά Εγκαύματα

- Τα θερμικά εγκαύματα προκύπτουν από την έκθεση σε ξηρή θερμότητα (φλόγες) ή σε υγρή θερμότητα (ατμός και υγρά)
- Είναι οι πιο συχνές μορφές εγκαυματικής βλάβης
- Απευθείας έκθεση σε μια πηγή θερμότητας προκαλεί καταστροφή των κυττάρων και του ιστού

Χημικά Εγκαύματα

- προκαλούνται από την άμεση επαφή του δέρματος με όξινους ή με αλκαλικούς παράγοντες και οργανικές ενώσεις
- καταστρέφουν τις πρωτεΐνες των ιστών και οδηγούν σε νέκρωσή τους
- Η βαρύτητα των χημικών εγκαυμάτων σχετίζεται με τον τύπο του παράγοντα έκθεσης, τη συγκέντρωσή του, το μηχανισμό δράσης του, τη διάρκεια της επαφής και την έκταση της επιφάνειας του σώματος που εκτέθηκε σε αυτόν

ΧΗΜΙΚΟ ΕΓΚΑΥΜΑ

- Τα εγκαύματα από αλκάλια είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν γιατί δημιουργούν υδρόλυση των πρωτεϊνών και υγροποίηση τους, ενώ η καταστροφική δράση τους συνεχίζεται ακόμα και μετά την αδρανοποίησή τους
- Συνηθέστερα τα χημικά εγκαύματα εμφανίζονται στο δέρμα, τα μάτια, το αναπνευστικό, στο ήπαρ και τους νεφρούς (επί καταπόσεως)
- Χημικά εγκαύματα μπορούν να εμφανιστούν από τη χρήση καθαριστικών οικιακών προϊόντων, βιομηχανικά χημικά, στρατιωτικές δραστηριότητες, ψεκασμούς και κατά τη χρήση αγροτικών παρασκευασμάτων
- Η ιστική καταστροφή μπορεί να συνεχίζεται και μετά τις 72 ώρες

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ ΕΙΣΠΝΟΗΣ

- Τα υποψιαζόμαστε όταν:
 - Το έγκαυμα συμβαίνει σε κλειστό χώρο
 - Εγκαύματα σε πρόσωπο και τράχηλο
 - Καμμένα φρύδια και τρίχες ρωθώνων
 - Βραχνάδα, αλλαγή φωνής, δύσπνοια ή συριγμός
 - Πτύλεα μαύρα
 - Σιελλόροια ή τρίζων βήχας
 - Δυσκολία αναπνοής ή ταχύπνοια
 - Ερύθημα και φυσαλίδες στη περιοχή του στόματος ή στον βλεννογόνο του φάρυγγα
- Συχνά απαιτείται αερισμός με 100% οξυγόνο με μάσκα ή διασωλήνωση και μηχανικός αερισμός
- Η ικανότητα σύνδεσης της αιμοσφαιρίνης με το μονοξείδιο του άνθρακα είναι 200 φορές μεγαλύτερη από αυτή του οξυγόνου > υποξία > δηλητηρίαση με μονοξείδιο του άνθρακα

Ηλεκτρικά Εγκαύματα

- Η βαρύτητα εξαρτάται από τον τύπο, τη διάρκεια και την τάση του ρεύματος
- οι καταστροφικές διεργασίες δεν είναι εμφανείς και μπορεί να διαρκούν επί εβδομάδες
- ο ηλεκτρισμός ακολουθεί την οδό που παρουσιάζει τη μικρότερη αντίσταση (κατά μήκος των μυών, των οστών, των αιμοφόρων αγγείων και των νεύρων)
- Η νέκρωση των ιστών οφείλεται στην παρεμπόδιση της αιματικής ροής, ως επακόλουθο της πήξης του αίματος στα σημεία της ηλεκτρικής βλάβης.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

- Συνήθως ανιχνεύονται μόνο τα σημεία εισόδου (χρώματος κίτρινου ή άσπρου συνήθως) και εξόδου (μαύρου χρώματος)
- Η ιστική βλάβη και το μέγεθός συνήθως είναι συγκαλυμμένα
- Κίνδυνος καταστροφής νεύρων, αρρυθμιών, μεταβολικής οξέωσης και άμεσης αγγειακής νέκρωσης
- Η ένταση του ρεύματος μπορεί να δημιουργήσει κατάγματα οστών και σύσπαση μυών (πιθανή συστολή των αναπνευστικών μυών)

Electrical burn of the skin
(from Rubin 4th edition, 2005)

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

- οφείλονται στην έκθεση στον ήλιο ή στην ακτινοθεραπευτική αντιμετώπιση του καρκίνου
- τείνουν να είναι επιφανειακά με τη συμμετοχή των εξωτερικών μόνο στιβάδων της επιδερμίδας- οι λειτουργίες του δέρματος παραμένουν άθικτες

Κρυοπαγήματα

- Παρατεταμένη έκθεση σε χαμηλή θερμοκρασία-ψυχρό περιβάλλον
- Μηχανισμός κυτταρικής καταστροφής: η ανάπτυξη κρυστάλλων στο διάμεσο και ενδοκυττάριο χώρο-το ενδοθήλιο των κυττάρων είναι πιο ευαίσθητο και έτσι προκαλείται περιορισμός της αγγειακής άρδευσης
- Τελικό κλινικό αποτέλεσμα η γάγγραινα (3-6 εβδομάδες)
- Αφαίρεση νεκρωμένων ιστών
- Μπορεί να οδηγήσει σε ακρωτηριασμό

□ Η βαρύτητα του εγκαύματος εκτιμάται από:

- I. Βάθος εγκαύματος
- II. Έκταση
- III. Θέση
- IV. Παράγοντες Κινδύνου Ασθενούς

Ι. Βάθος Εγκαύματος:

ορίζεται από τα στοιχεία του δέρματος που υπέστησαν βλάβη ή καταστράφηκαν

16

- τα εγκαύματα κατηγοριοποιούνται σε βαθμούς:

1^{ου} – 2^{ου} – 3^{ου} & 4^{ου} Βαθμού

- Ο Αμερικανικός Σύνδεσμος Εγκαυμάτων τα κατηγοριοποιεί ανάλογα με την ιστική καταστροφή και ποια στρώματα αυτή αντιπροσωπεύει:

- **Partial-thickness burn (Επιπολής Ιστική Καταστροφή)**

- Περιλαμβάνει την επιδερμίδα και μέρος δερμίδας

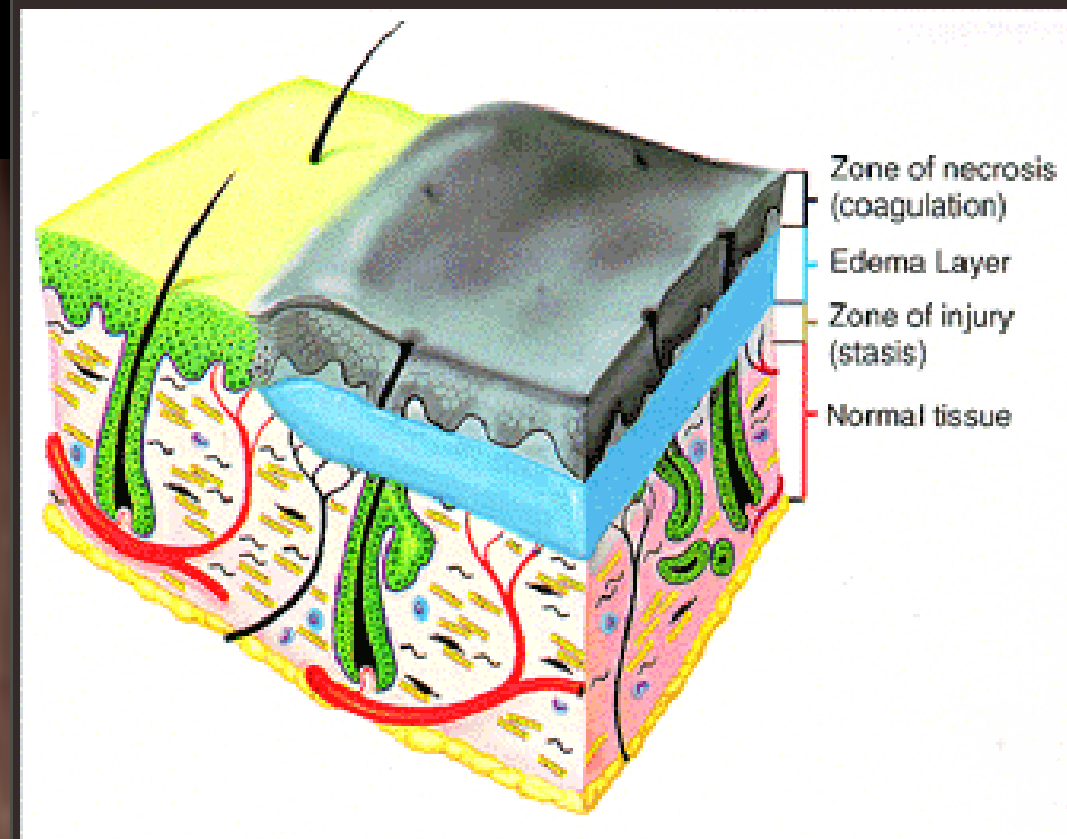
- **Full-thickness burn (Εν τω Βάθει Ιστική Καταστροφή)**

- Καταστρέφεται όλη η επιδερμίδα και η δερμίδα
- Συμπεριλαμβάνει υποδόριο, μύες και συχνά τένοντες και οστά

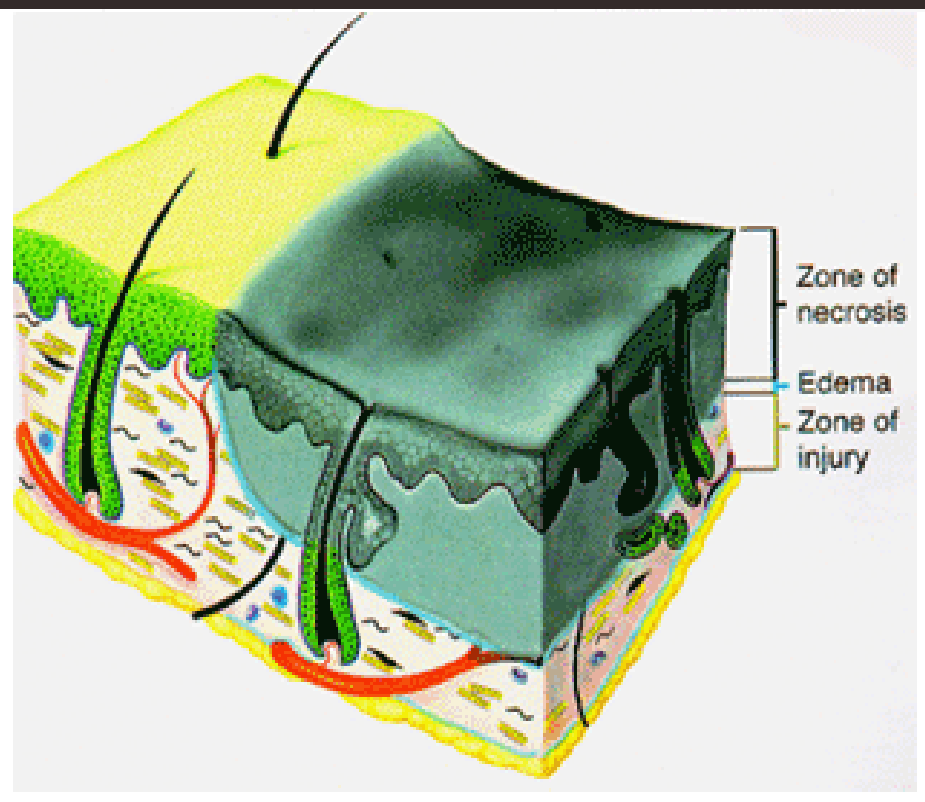
I. Βάθος Εγκαύματος

- **1^{ου} Βαθμού- επιπολής**
 - Επιδερμίδα. Ερύθημα προσβεβλημένου ιστού, η εγκαυματική επιφάνεια επουλώνεται γρήγορα. Ηλιακό έγκαυμα
- **2^{ου} Βαθμού – μερικού πάχους**
 - Επιδερμίδα και μέρος Δερμίδας/χόριο σε άλλοτε άλλο βάθος.
 - Ρόζ χρώμα ή ωχρό ή ερυθρό με φυσαλίδες.
 - Διατηρείται η αισθητικότητα
- **3^{ου} / 4^{ου} - ολικού πάχους**
 - Επιδερμίδα, Δερμίδα, υποδόριο ιστό και υποκείμενοι Ιστοί/ μύες/ οστά. Άμεση Νοσηλεία
 - Δερματικό μόσχευμα
 - Δέρμα σκληρό και ξηρό, χωρίς αισθητικότητα.

1^{ου} βαθμού

2^{ου} βαθμού

3^{ου} / 4^{ου} βαθμού

